خراسان شمالی روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی خراسان شمالی

روایت شهر از نگاه ۲ کلیددار

گفت‌وگو با شهردار ۴۰ سال قبل بجنورد

اسدی

«به خاطر دارم مرغی در چاه ۱۷ شهریور افتاد و مادرم به راحتی خم شد و آن را از روی آب برداشت، تمام آب بجنورد در انتهای قسمت شرقی آن به نام «تارمی» جمع می شد و پرندگان مهاجری مانند حواصیل ها و لک لک ها به این منطقه می آمدند.

آن روزها کوه های اطراف پر از برف بود و چیزی جز آن دیده نمی شد. قطعاتی از برف ها در مکعب نیم متری برش زده و در یک بارگاه مخروطی شکل به نام یخچال «خرمی» نگهداری می شد و با آن یخ، تابستان ها بستنی های خوشمزه ای درست می کردند.»

این ها حرف های شهردار ۴۰ سال قبل بجنورد است.

شهردار ۲۹ ساله

سرپرستی شهرداری بجنورد در ۴۰ سال قبل بر عهده «غلام پورفتح ا...» بود، او که امروز ۶۸ ساله است از بجنورد آن روز می گوید؛ بجنورد ۴ دهه قبل. او که به گفته خودش در ۲۹ سالگی به دلیل سلسله حوادثی سرپرست شهرداری بجنورد شد، می افزاید: ۶ ماه سرپرست شهرداری بجنورد بودم. اوایل انقلاب بود و من به پیشنهاد انجمن شهر سرپرست شهرداری بجنورد شدم؛ شهرداری که دیگر درآمدی نداشت و با مشکلات عدیده مالی دست و پنجه نرم می کرد.

او با بیان این که جمعیت کل خراسان شمالی شاید از ۵۰۰ هزار نفر بیشتر نبود، ادامه می دهد: وضعیت نظافت عمومی شهر خوب نبود و نمی توانستیم حقوق پرسنل را پرداخت کنیم زیرا وضعیت درآمد شهرداری در اوایل انقلاب بسیار نامناسب بود.وی با بیان این که ۳۰ درصد درآمد شهرداری ها از طرف دولت و ۷۰ درصد آن از سوی مردم تامین می شد، می افزاید: همه مراکزی که منبع درآمد شهرداری در ۴۰ سال قبل بودند، به عناوین مختلف تعطیل شده بودند، برخی شرعی و اسلامی نبودند و برخی مشکلات دیگری داشتند از این رو درآمد شهرداری متوقف شده بود.

انجمن شهر

وی در بخش دیگری از سخنان خود با بیان این که شهرداری توان پرداخت حقوق کارکنان خود را نداشت، ادامه می دهد: من به عنوان سرپرست شهرداری حقوقی دریافت نمی کردم و حضورم در این سمت انقلابی بود اما پرسنل حداقل حقوق را دریافت می کردند.

وی با بیان این که پس از انقلاب انتخاباتی برای مشخص شدن شهردار برگزار شد و من جزو کاندیداهای پیشنهادی بودم، ادامه می دهد: ۴۰ سال قبل جوانان متخصص معماری، شهرسازی و مهندسی تا ساعت ۲ بامداد در اتاق فکر شهرداری جمع می شدند و به شکل رایگان با شهرداری همکاری می کردند تا نقشه جامع شهر بجنورد تصویب شود که نقشه کنونی حاصل آن است.

سرپرست شهرداری بجنورد در ۴۰ سال گذشته می گوید: آن زمان شورای اسلامی شهر برای انتخاب شهردار نبود اما انجمنی از بزرگان شهر به نام انجمن شهر وجود داشت که افرادی همچون حاج «نقی گرمه ای»، «شادلو» و دیگر افراد مشهور شهر عضو آن بودند.

وی از «زردکانلو» و «اشرف زاده» به عنوان شهرداران قبل از انقلاب نام می برد.

کوچه های گلی با قلوه سنگ

«پورفتح ا...» به سوالم در خصوص سیستم حمل و نقل شهری بجنورد در ۴۰ سال قبل می خندد و می افزاید: آن زمان چیزی به نام سیستم حمل و نقل شهری وجود نداشت و بجنورد دارای کوچه ها و خیابان های گلی با قلوه سنگ بود، ورودی کوچه ها کم عرض بود به نحوی که اگر آتش سوزی اتفاق می افتاد ماشین آتش نشانی نمی توانست وارد کوچه ای شود.

وی با بیان این که در زمان انقلاب در منابع طبیعی شهرکرد استخدام و مشغول به کار شدم، ادامه می دهد: خبر رسید که ساواک دانشجویان مشغول به کار را می گیرد برای همین کارم را رها کردم و به تهران رفتم، به بجنورد نمی توانستم برگردم چون ساواک مرا دستگیر می کرد اما انقلاب که به پیروزی رسید به بجنورد برگشتم و سرپرست شهرداری بجنورد شدم، ولی مشکلات زیادی در شهرداری وجود داشت.

چاه های لبریز از آب

وی به تغییرات اقلیمی بجنورد در ۴۰ سال گذشته اشاره می کند و می افزاید: آن روزها آب فراوانی در بجنورد وجود داشت و این موجب شده بود روستاییان در روستاها بمانند، آن قدر بجنورد آب داشت که از چاه ها لبریز می شد. به خاطر دارم مرغی در چاه ۱۷ شهریور افتاد و مادرم به راحتی خم شد و آن را از روی آب برداشت، تمام آب بجنورد در انتهای قسمت شرقی آن به نام «تارمی» جمع می شد و پرندگان مهاجری مانند حواصیل ها و لک لک ها به این منطقه می آمدند.

وی با بیان این که «آلاداغ» و «سالوک» پر از برف و مانند تخم مرغی سفید بودند، ادامه می دهد: بجنورد در ۴۰ سال دچار تغییر اقلیم شده است. آن روزها کوه های اطراف پر از برف بود و چیزی جز آن دیده نمی شد. قطعاتی از برف ها در مکعب نیم متری برش زده و در یک بارگاه مخروطی شکل به نام یخچال «خرمی» نگهداری می شد و با آن یخ، تابستان ها بستنی های خوشمزه ای درست می کردند.او نگاهی به بجنورد ۶۰ سال قبل می اندازد و ادامه می دهد: ۶۰ سال قبل ۱۷ شهریور این گونه نبود، آن روزها برجی در چهارراه ۱۷ شهریور قرار داشت و جوان ها نوک آن را نشانه می گرفتند تا شاید نشانه آن ها به نوک برج برخورد کند. پارک دانشجو که مقابل بهزیستی قرار دارد آن روزها وجود نداشت و محله ای به نام «شاهنده آباد» بود و خانه هایی به طور پراکنده در این مکان ساخته شده بود.وی ادامه می دهد: در نهایت آن زمان پس از سرپرستی به «قره میدان» در مانه و سملقان رفتیم و در راستای اجرای برنامه استراتژیک تولید گندم اقدام به کشت آن کردیم.

> در گذشته تنها پارک شهر در بجنورد وجود داشت که مساحت آن ۴ هکتار بود اما اکنون بجنورد دارای ۶۰ پارک محله است

اما بجنورد امروز

شهردار بجنورد تصویری از وضعیت فعلی این شهر ارائه می کند و می گوید: وسعت شهر بجنورد نسبت به قبل از انقلاب اسلامی حدود ۵ برابر شده و اکنون بجنورد دارای ۴ هزار و ۲۵۰ متر مربع معبر است که این معابر در گذشته به خیابان های مشخصی مانند «امام خمینی(ره)»، «طالقانی» و «سید جمال الدین اسد آبادی» کنونی خلاصه می شد.

«براتیان» با بیان این که شهر طی ۴۰ سال بسیار توسعه پیدا کرده است، ادامه می دهد: جمعیت شهری نیز بسیار افزایش یافته و اکنون بجنورد دارای حدود ۳۰۰ هزار نفر جمعیت است. از سوی دیگر فضاهای شهری بجنورد نسبت به گذشته تغییرات محسوسی داشته است. در گذشته فضایی به نام بولوار وجود نداشت، تنها در سال ۵۷ بین میدان خرمشهر و آزادگان بولواری وجود داشت که به معنای اصلی بولوار نبود.

شهردار بجنورد با بیان این که این شهر دارای بولوارهای «مدرس»، «۳۲ متری شهدا»، «استقلال»، «امام خمینی(ره)»، «۳۲متری جوادیه»، «ولایت» و «امام رضا(ع)» است، اظهارمی کند: بسیاری از معابر شهری بجنورد بعد از انقلاب و متناسب با استانداردها و رعایت شاخص های شهری احداث شده است.

وی آسفالت معابر پس از انقلاب اسلامی را انقلابی در آسفالت می داند و ادامه می دهد: در گذشته معابر بسیار کمی آسفالت بودند، البته بیشتر کوچه ها در مرکز شهر با آجر فرش شده بودند و عرض کوچه ها به قدری کم بود که امکان تردد هیچ خودرویی در آن ها وجود نداشت اما اکنون بسیاری از معابر تعریض و مناسب سازی شده اند.وی در بخش دیگری از سخنان خود به پارک های شهری اشاره و اعلام می کند: در گذشته تنها پارک شهر در بجنورد وجود داشت که مساحت آن ۴ هکتار بود اما اکنون بجنورد دارای ۶۰ پارک محله است و پارک ۳۰ هکتاری شهربازی و پارک ۹۵ هکتاری دوبرار از دیگر پارک های مهم و بزرگ شهر بجنورد هستند.

وی به احداث پارک های فرامنطقه ای همچون «آفرینش»، «هجرت» و «سرداران» اشاره و بیان می کند: پارک های باباامان و بش قارداش نسبت به گذشته توسعه یافته و به سازی شده اند.

وی به درآمدهای شهرداری نیز اشاره و اعلام می کند: درآمدهای شهرداری نسبت به گذشته افزایش چشمگیری داشته اما با رشد و توسعه شهر هزینه ها نیز بیشتر شده است.

وی با بیان این که سیستم حمل و نقل عمومی بجنورد دارای نظامی سازمانی و هدفمند است، اضافه می کند: سازمان حمل و نقل بار و مسافر، بر ناوگان حمل و نقل شهری بجنورد نظارت می کند و بجنورد دارای ۷۶ دستگاه اتوبوس، ۲ هزار و ۸۰۰ دستگاه آژانس و ۸۰۰ دستگاه تاکسی زرد خطی است.«براتیان» به وضعیت نظافت عمومی شهر بجنورد اشاره و اعلام می کند: تامین بهداشت عمومی شهر قابل مقایسه با گذشته نیست و پرسنل خدماتی شهرداری به طور مستمر و مرتب بر بهداشت عمومی نظارت دارند، البته شهرداری بجنورد برنامه منسجمی برای توسعه شهر بجنورد دارد.

وی می افزاید: در حال تنظیم بودجه سال ۹۸ هستیم و جلساتی با مدیران ارشد استانی برای ارائه برنامه ای دو ساله به منظور توسعه شهر برگزار شده است و پس از تکمیل اعلام می شود.

وی درباره نهضت آسفالت هم بیان می کند: قیر هم اکنون نسبت به فروردین ۴۰۰ درصد افزایش قیمت دارد و حتی یک لیتر از قیر ۱۰ هزار تنی را که سهمیه شهرداری است هنوز تحویل نداده اند.

خبرنگار ما برنامه ای نیز برای مصاحبه با «زردکانلو» شهردار قبل از انقلاب داشت اما بر اساس پیگیری های انجام شده و به گفته برادر زاده او «زردکانلو» در قید حیات نیست.

«پور فتح ا...» تمایلی به چاپ عکس خود در این گزارش نداشت.